

ΤΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΛΑΞΕ, ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΜΟΝΤΕΧΡΗΣΤΟΥ

(Συνέχεια του «Κόμης Μοντεχρήστου»)

ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ — Όσοι διάβασαν τον «Κόμητα Μοντεχρήστου», το άριστούργημα αυτό του Δουμά πατρός, θα πρόσεξαν άσφαλώς ότι το έργο σπατάλησε άπαισιμα. Τι απέγινε ο Μοντεχρήστος, ο Χάιντς, ο Βιλέφορ, ο Βελεθέτα, ή κυρία Δαγκλάρ και τόσο άλλοι ήρωες; Άπολιώσαστε, ο Δουμάς σπατάλησε σκόπιμος το έργο του έτσι άπαισιμα, για να το συνεχίσει ά μένος κατόπιν. Καί το συνέχισε πράγματι στον «Υίο του Κόμητος Μοντεχρήστου», το έτερον ήμισυ του άριστούργηματος αυτού, το όποιον δημοσιεύει το «Μπουκέτο». Στον «Υίο του Μοντεχρήστου», ο Μοντεχρήστος επανεμφανίζεται — εις τά μέχρι τότε δημοσιευθέντα κεφάλαια — πανόμοιος και μυστηριώδης, ο Βενεδέτο καταδικάζεται και ρίπεται στα κάτεργα, όσοις ηρωστέται και βο- λορονεί την ημέρα του κ. Δαγκλάρ, για να την ληστέησι, ο Βιλεφόρ πέφτει στο φρενοκακείο, επαναβλέποντας την νεκροασχημένη κόρη του και έλαλο- γούμενος τά φρικτά του εγκλήματα κλπ. κλπ. Έπίσης στο άριστούργημα αυτό του Δουμά εμφανίζεται, υπέροχος σαν τον πατέρα του, και ο υιός του Μοντεχρήστου, ο υιός του Μοντεχρήστου και της άραλης Έλληνίδος Χάβως. Στη συνέχεια του φύλλου αυτού, ο Μοντεχρήστος, άφου τινάει το ήπιό του απόν άε- ρα, εμφανίζεται ως άρχηγός επαναστάσεως των σλαβωμένων Ίταλών κατά των αυτών των Αυστριακών. Πάλι του έχει το γυίο του. «Όλα είνε έτοιμα. Ή άρα της σήμερας συγκρούσεως πληροί!»

(Συνέχεια έκ του προηγουμένου)

Πιά Ικανοποιημένος, πιά υπερήφανος ο κόμης φόν Κρυσσα- σταν, δυναμίσεε περισσότερο τη φωνή του κι' εξακολούθησε: —Κύριοι, δέν συμφωνώ με τίς φιλελεύθερες αντίληψεις τυού, ή- γεμόσιος μας!... «Όποιος έχει τη δύναμη στα χέρια του, πρέπει και να την εκμεταλλεύεται προς όφελός του... Είμαστε ύλοι μας έδώ, άρχηγοί των ηρωισμένων Ούγγρων και Κροστών «πανθού- ρων», με τους όποιους τσάκισα άλλοτε τους Μιλανέζους. Κι' όμως αυτού οι Μιλανέζοι είνε θρασύτατοι. Ακούστε να σέε διηγηθώ κάτι τό ένδιαφέρον, τό όποιο μου συνέθε χρέσι! «Ήταν πασ' γνωστός για τίς θηριώδεις τρέλλες του, ο λογαγός αυτός. Όλοι κρεμαστήκαν λοιπόν άπ' τά χείλη του, ενώ άρ- χισε να διηγείται:

«Ο λογαγός κόμης φόν Κρυσσαστάν έβριξε ένα θριαμβευτικό θέλημα στην όμηγυρι, έστριψε τά προκλητικά μουστάκια του κι' άρχισε ως έξης τη διήγησή του: —Χθές τό θράδι, κατά τίς έξη ή ώρα, περνούσα την πλατεία «Φονάτες»... Όταν ανέβηκα στο πεζοδρόμιο κι' εξακολούθησα τό δρόμο μου καμίζώντας, ένα ζευγάρι καταραμένων Ίταλών ξεφούτρωσε μπροστά μου... Ήταν ένας Ίταλός, δεκάξη περίπου έρώτων και μιά άρασιτάτη μεσόκοπη Ίταλίς, πενθοφορειμένη... Τό πιστεύετε, λοιπόν;... Ένώ έγώ θάδιζα τόν δρόμο μου, και κατεβήκα μπροστά μου, οι άδελφοί αυτοί Ίταλοί ούτε κίν πα- ραμέρισαν για να περάσω!... Φαντα- στήτε τη θρασύτητά τους!...

...Έξακολούθησα λοιπόν άτάραχα τό δρόμο μου κι' άναγκαστικά έπε- σα άπάνω στη γυναίκα!... Βλέπετε, θέβαια πόσο ψηλό και θαρύ κορού έ- γω... Καί κατά φυσική συνέπεια, ή γυναίκα έκείνη, δηλαδή... Έδώ ο κόμης δέικομε την άφήγη- σα του κι' έκανε ένα έκφραστικό κίνημα του κορμού του, θέλοντας να πη ότι ή γυναίκα ξεπλώθηκε στο πεζοδρό- μιο.

Κατόπιν εξακολούθησε: —Ποιός έφταγε γι' αυτό;... «Όχι έγώ, θέβαια... Σήκωσα λοιπόν αδιά- φορα τους ώμους μου και προσητέ- ρα... Ξαφνικά όμως, ο γεαρός εκεί- νος συνοδός της με πρόλαβε τρεξά- τος... Μούκοψε τό δρόμο στέκοντας μπροστά μου, μ' έβρισε χυδαία κι' άρπάζοντας γοργά τό τσιγάρο άπ' τό στόμα μου, μου τό πέταξε σταμού- τρα με περιφρόνησι!

...Οβρίαζα τότε... Προσβο- λή... Τράβηξα τό στήθος μου και τό ανέμισα με άγρία τρυφήτα... Ή γυ- ναίκα όμως, ή όπία είχε σηκωθή έντωμεταξύ, πρόλαβε και κρεμάστη- κε άστραπαία στο μπράσο μου, ξε- φωνίζοντας: «Μή!... Μή, για τό Θεό! Ο πατέρας του σκοτώθηκε σίς τα-

ραχές του Ίανουαρίου!... Αιτηθήτε τουλάχιστον τό γυίο τυού!... Μπορούσα όμως έγώ ν'άφησω άτιμώρητη, μιά τέτοια προσβολή; Έστρωξα θεία τη γυναίκα λοιπόν και με τό σπαθί μου έσχισα στα δυό τό κεφάλι του άναίδους παδαρίου!

—Θαυμάσια, κύριε κόμη!... Έδω σας! ξεφώνισε τότε με ασρ- κασμό ένας Ίταλός, τριάντα περίπου χρόνων, ο όποιος λεγόταν μαρκήσιος Άσλίττα. Είθε τό παράδειγμα σας να τό έμμοιόητο κι' έλοι οι άλλοι κύριοι έδώ!... Δέν θέμιε Ίταλός στον κόμη, ούτε για δείγμα παιά!

Κι' έμπηξε ύστερα γέλια σπασμωδικά, ενώ τά κατάμυρα μά- τια του άσταποβολούσαν, τά δέ χείλη του τά κατακόκκινα συ- σπαζόντουσαν φριχτά.

—Τι διάβολο κωμωδία μάς περιστάνει, ο καταραμένος αυτός Ίταλός! μουρούρισε φιλοπόπη ο φόν Κρυσσαστάν, ενώ οι άλλοι Αυστριακοί άξιωματικοί λοξόβλεπαν ύπουλα επίσης τόν μαρκήσιο Άσλίττα.

Δέν τόλμησαν όμως να τόν περάσουν. Ήταν Ίταλός θέβαια ο μαρκήσιος, αλλά όλοι τόν νόμιζαν—τόν ήξεραν—για φιλοσυ- στριακό. Είχε σπή πρό δυό μηνών άπ' τη Νεαπολί στο Μιλάνο κι' άμέσως παρουσιάστηκε στον Αυστριακό αντίβασιλέα, ο όποιος άπ' την ημέρα έκείνη τόν τιμούσε με την ιδιαίτερη φιλία του. Άλλά κι' ο μαρκήσιος Άσλίττα δέν έπαυε ποτέ ν'άποφειγνι τους υποδούλους συμπατριώτες του, και να κήη διαρκώς συντροφιά με τους Αυστριακούς άξιωματικούς.

Τι συνέβαινε, λοιπόν;... Ήταν ένας κόνις πρόδότης, ο μαρ- κήσιος;... Ύπηρετούσε την Αυστρία, εις όθρος της πατρίδος του Ίταλίας;... Έτσι έβειχαν όλοφάρα τά γεγονότα!

Άλλά τότε;... Γιατί αυτοί οι σαρκασιμοί του άπόψε έναντιών των Αυστριακών και γιατί τό γέλιο του αυτό, τό όποιο άπόσο έκρυβε πόνον θαθύ μέσα του... Μυστήριο!... Ύποπτο μυστήριο!

Κι' ο λογαγός φόν Κρυσσαστάν, προσηλώνοντας στον ύποπτο αυτόν Ίταλό ένα θέλημα έπιμόνο, έτοιμαζόταν να τόν άναγκασ- σή σε ασφέςτερη εκδήλωσι τόν κρυφόν αισθηματίαν του.

Ξαφνικά όμως συνταράχθηκε, όπως συνταράχθηκαν κι' οι άλ- λοί άξιωματικοί. Μιά τρομερή όλοθοή άκούσθη: «άπ' τό κοντι- νό θέατρο της «Σκάλας» και θροιστέρες ζητωκραυγές άπήχη- σαν:

—Ζήτω ή Λουκιόλα!... Ζήτω ή Ίταλία!

—Ζήτω ή Λουκιόλας, καλά!... Αυτό πάει κι'έργεται! ειπε τότε ο φόν Κρυσ- σαστάν. Είνε ή πρωτεγωνίστρια της «Σκάλας» κι' οι θεαταί τη ζητωκραυ- γάζουν!... Άλλά τό «ζήτω ή Ίταλία», τί θέσι έχει;... Αυτό είνε σωστό σήθη- μα επαναστάσεως!

Έξαρτωμένος τότε κι' αυτός, καθώς κι' όλοι οι άξιωματικοί, άρμυσαν έξω άπ' τό καζίνο, για να δούν τί συ- βέβαινε...

Τη στιγμή έκείνη, λαχταρισμένος ο μαρκήσιος Άσλίττα, πλάσισε τόν ταγματάρχη Βαρτολομέο Βάττο και του ψυβήρισε γοργά στο αυτί:

—Ύστερα άπ' τήν ώρα μεσάνυχτα... Ήε- ρεις πού... Στην πόλη Τζεκίνι!

Β.

ΤΙ ΕΙΧΕ ΣΥΜΒΗ :

Την εποχή έκείνη, ή ύπόβουλη Ίτα- λία άρχισε να έυπνάζ. Με άπειρα συ- νομοτικά διαθήματα και με κρυφές προπαρασκευές, έτοιμαζόταν να τιά- ξη άπ' τους ώμους της τόν θαρύ Αύ- στριακό ζυγό.

Την προηγουμένη ημέρα των γεγο- νότων, τά όποια άφηγηθήκαμε στο προηγουμένο κεφάλαιο, δηλαδή κατά τό πρωί της 14 Μαρτίου 1848, ο Ριευ- θυνης της «Σκάλας» Σαλάνι δου-

μασε μιά ζωηρή Εκκληξί: Παρουσιάστηκε δηλαδή στα ταμεία του θεάτρου του Ένας θουδός Μαύρος και ζήτησε να τον δι- διατείρω.

Απορίνας ο Σαλθάνι, τον πήρε στο γραφείο του. Έκει, ο Μαύρος μ' έγκρασιακά νοήματα και με παχύτες δέσιες χαρ- τονομοσιμάτων, άδηρος προκαταβολικά όλες τις θέσεις κι' όλα τα θεωρεία του περιήρωσε θεάτρου. Θά βινόνταν την έπομένη, το θράδι δηλαδή της 15 Μαρτίου 1848, ή περιέγραφα του μελοδρά- ματος του Τικελλί: Η Βασίλισσα τών Άνθέων. στο όποιο θά πρωταγωνιστάσε ή άραισιτάτη και ύπέροχη ύψίφανος Λου- κιάδα.

Ο Σαλθάνι δοκίμασε ζωηροτάτη Εκκληξί, για την προσήορά αυτή τών είσιτριών, καθώς και για το κολοσιότι πόσον του διατέθηκε γι' αυτή. Δίσταζε λοιπόν να παραθέσι τις θουδές έ- κείνες προτάσεις του Μυστηριώδους Μαύρου, παρ' όλο τό έπι- κερδές των.

Ο Μαύρος όμως, βλέποντας τόν διαταγμό του Σαλθάνι, έ- θυγαλε άπ' την τρέπη του ένα χαρτί και τ'όδεξε στον θιασάρχη. Η άμι του Σαλθάνι-θερμού Ίτακού πατριώτου-άστραψε τό- τε και με άνεκίωλητη συγκίνηση μουρμούρισε:

-Εύλογημένο τ' όνομα του Θεού!... Η Ίταλία μας έλευθε- ρώτανε άποψε!...

Και ξαναδιάθεσε το χαρτί εκείνο, το όποιο έγραφε τά εξής:

«Προαγορεύο όλες αυτές τις θέσεις, γά να τις διαθέσω σταθε μ- μημένους στη σπουδαία πατριώτας... Άποψε θά κηροηθή ή ύπερ της Ίταλικής άνεξαρτησίας άγών μας!... Ο Θεός βοηθός!...

Κόμης Μοντεζοχίστος»

Η θεσική προαγοράστηκε. Το μελοδράμα ήταν κρυφού έπα- ναστατικό περιχομιένο κι' έτσι ζέφυγε την λογοκριτική ψαλλίδα τών Αυστριακών. Την έπομένη έρα- δικά ή «Σκάλα» ήταν άσφυκτά κή πλημμυρισμένη από ριφικινδιούς Ίταλούς, ενώ οι Αυστριακοί άξιω- ματικοί άναγκαζόντουσαν να φύ- γουν, μη όρίσκοντας πεία θέσι κι' άπορώτως για τό άσυνήθιστο φα- νόμενο.

Στά θεωρεία επίσης, έκαναν τή έμφάνισή τους—για πρώτη φορά, ύ- στερα άπ' τήν Αυστριακή κατοχή— όλες εκείνες ή ύπερήφανες Ίταλί- δες άριστοκράτιδες, ή όποιές τόσο καιρό έμεναν κλεισμένες στα μέγα- ρά τους, σε σημείο θουδής διασωρ- τυρίας και πένθους για τόν ζενικό ζυγό. Κάτω άπ' τά θαρεία έπαυο- φόρια του όμως, όλες ήσαν νημέ- νες—με τουαλέτες τρήρωμες: Πρα- σίνο, άσπρο και κόκκινο, τά έθνικά χρώματα της Ίταλίας!

Μόνο το θεωρείο του Αυστριακού αντιβασιλέως στρατήρχου Ραβέτζκι έμενε έλευθερο. Ο αντίβασιλεύς ή- ταν άδιάθετος έκείνη ή θραυδά κι' έστειλε τόν ύπασισητή του στο θέα- τρο: "Έπρεπε να παρευρίσκεται τότε κι' Ένας έπίσημος—σε τέιοιο είδους πολυάριθμες συγκεν- τρώσεις—άπό στοιγιώδεις λόγους φρονήσεως.

Ο ύποσισητής του αντιβασιλέως, μαζί με τήν άκολουθία του, μπήκαν στο θεωρείο Παραέντευκαν θέσια κι' αίστι, για τήν άσυνήθιστη κοσμοσυρη τών Ίταλών στο θέατρο, αλλά τίποτε τό όποιο δεν έδειχνε άκόμη στη στάσι του, το πολυπλη- θές άκροατήρι. Άπέδωσαν λοιπόν την κοσμοσυρη στη δη- μιτικότητα της πρωταγωνιστριάς και του μουσικοσυνθέτου και καθήσυχαμένοι κάθισαν να παρακολούθησουν τήν περ- σάσι.

Η αούλια δεν είχε ύψηφή άκόμη...

Σ' ένα θεοσιό της πρώτης σειράς και κοντά στη σκηνή, μπήκαν τρία άτομα, τών όποιών ή ξαφνική εμφάνισή ήλέκτρι- σε μουσικά τα πλήρη: Ήσαν ένας άνδρας, μιά γυναίκα κι' ένα παιδάκι.

Ο άνδρας ήταν ψηλός, με ώραια μαύρα μαλλιά, σπαρμένα με άρκετές άσπόμενες τρήξες. Το πρόσωπό του ήταν άσπυρο, το βλέμμα του όξό, έξεταστικό, αλλά το κοιουσίμι του ξεχά- ριζε χερσικά για τήν άσυνήθνη νομιότητά του. Έρριξε μιά πε- ριφερική, γοργή ματιά στην αούσια. Ούτε μιά άσπασις δεν τάραξε τή γαλήνια άσπυροτήτα του προσώπου του, στο βλέμ- μα του όμως φάνηκαν λιγιστίγιμες άστραπές κρυφής άγαλλία- σεις κ' ικανοποιήσεως.

—Πλάι του καθόταν ή αούζυγός του. Ήταν γυναίκα νεαρή, έ- ξεσις άμορφιάς, με άριστουρηματικό σώμα και με νοητυ- κικό πρόσωπο άγγελικής άγνήτοσης. Άμυθήτου πλούτου κο- σμήματα τή σούλιζαν κ' ή, όλομιάτης τουαλέτα της ήταν ο στόχος όλων τών γυναικείων έλεμημάτων της αούσιος.

Άνωμέσά τους καθόταν τό παιδάκι, άχρώ ώς δέκα έτών, φελ-

κτικό σαν χερουθεμι κι' άντάξιο της καλλονής τών γυνέων του.

Η τριάς αυτή πραγματοποιήσεως τόσο τέλεια τό θραυκό της άνοήτωνής άμορφιάς, ώστε έκθαμβοί όλοι οι θεαταί—γυ- νοσιό τους κι' άγνωστοί τους—σηκόθησαν όρθοί και τους κατα- χειροκρότησαν μ' έπαιρημένες.

Ο άνδρας έκείνος—ο κόμης Μοντεζοχίστος, καθώς θά άν- τειχον ο άνανήλωτας μας—όποκλήθηκε τότε μπρός στο πλήθος και παίνονας ένα μεταξολό σούλι, με τά τρία έθνικά χρώμα- τας της Ίταλίας, τ'όριξε έπιδεικτικά στοδός ώμους της συζύ- γου του Κιάδας...

Η αούσια ήλεκτρίστηκε κυριολεκτικά. Σάν να ήταν αυτή ή χειρονομία του σήνημα όρισμένο άπό πριν, άμέσως όλες ή γυναικείες του άκροατηρίου έβγαλαν τά έπαυοφόρια τους και μιά χροματοπλημμύρα από κόκκινο, άσπρο και πράσινο ξεχύ- θηκε παντού, στην πλατεία και στα θεωρεία, με τις τρήρωμες τουαλέτες των!

Ήταν ή Ίταλική έθνική σημαία αυτή, ήταν ένα είδος ση- μαίας, τών όποιών οι φιλοπατριδες Ίταλοί έπιδεικνυον στον Αύ- στριακό κατακτητή με τρόπο, άφορ τοδς ήταν άπαρορημένο να τί σήηουον ύπερήφανα στα μπαλκόνια τών σπιτιών τους!

Έξαλλος άπό μιά τέιοια αώθαιβια ο ύπασισητής του Άντι- βασιλέως, χωρίς όμως και να μπορή να έπέμψη πού βραστή- ρια έκείνη τή στιγμή, έστειλε έναν άξιωματικό να καλέση τόν θιασάρχη. Ο Σαλθάνι, χαμογελώντας κρυφά, διάσπηξε ώσπό- σο να συμμορφωθή με τή διαταγή της έξουσίας και παροισά- στηκε στο θεωρείο του αντιβασιλέως.

—Τι είν' αυτά τά έπαυοστατικά που συμβαίνουον εδώ, κόμιε; τόν τάρησε με τράχητα ο ύπασισητής, έλέποντας τόν άντι- κρό του.

Ο Σαλθάνι περιωρίστηκε— με ύποκριτική άμηχανία— να σηκόση τοδς ώμους του, σε σημείο τίς αώ- τός, Ένας έπιχειρηματιός θιασάρ- χης, δεν μπορούσε να έπέμψη πού ζήτηματα που άφορούσαν τοδς θεα- τας... Άλλωστε, οι θεαταί έλαχον πληρωσί τις θέσεις τους κι' όταν οι θεαταί πληρώνουον τις θέσεις τους, ο θιασάρχης άδιαφορεί για τά ύπο- λοιπα!...

—Καλά!... Καλά!... τόν διέκοψε με τράχητα μεγαλειότερα ο ύπα- σισητής, Πηγαίνετε τώρα, κόμιε!... Αύριο όμως, θά λογοδοτήσετε!... Και θά δοσίμε καλύτερα αύριο, άν σάς ενδιαφέρουν εσάς ή άχι ή άπο- ψινές αυτές άνταρσιές τών θεατάν σας!

Ο Σαλθάνι όποκλήθηκε φοβισμέ- νος δήθεν κι' άποσύρθηκε. Μόλις ό- μως θύγικε στον διάδρομο, έτριψε με κρυφή χαρά τά χέρια του και μουρμούρισε:

—Γλύτωσα τουλάχιστον τήν άμε- ση σούλλημ μου!... Όσο για αύριο...

Τή στιγμή εκείνη, ή όρχήστρα άρχισε να παίξη τήν εισαγωγή του και πατριωτική μουσική ήλεκτρί- σε περισσότερο τοδς θεατάς, και θρονιώδη χειροκροτήματα ύπο- δείχτηκαν τις πρώτες ύότες.

Ένθουσιασμένος ο μουσικοσυνθέτης Τικελλί, έτρεξε άμέ- σως στο καμαρίν της Λουκιόλας, της γοητευτικής πρωταγωνι- στριάς του έργου του, για να της πη ότι σε λίγο έπρεπε να πα- ρουσιαστή στη σκηνή. Η Λουκιόλα ήταν έτοιμη κιόλας. Οθάει- ζε το ρόλο της Μαργαρίτας στο μελοδράμα αυτό, που λεγόταν «Βασίλισσα τών Άνθέων». Το κοιουσίμι της ήταν τόσο νρα- φικό, ό γυμνική της άμοι τόσο άστραπτερής λευκότητος και πλαστικότητα, και τά ζαθά μαλλιά της έπεφταν τόσο άφθο- να γύρω στον τράχηλό της, ώστε ο Τικελλί έμεινε έκθαμβός και της ψιδιώσε:

—Ω, μαζό σας, θεοπινιάς, κάνει κανένας χιλίες έπαυοστά- σεις!

Η Λουκιόλα χαμογέλασε αινιγματικά, στη φιλοφρόνησι αυ- τή. Κι' ήταν έτοιμη κάτι να πη. Άλλά προχώρησε τότε στο μέ- σον του καμαριού της, ο μουσηριώδης έκείνος μαρκήσιος Τζιόρτζιο Άσλιετα, ο όποιος καθόταν ώς τή στιγμή έκείνη ά- μιλήτως σε μιά πολυθρόνα της γυναικείας.

Βλέποντας τόν ο Τικελλί όποκλήθηκε βαθεία και μουρμού- ρισε:

—Άς με συγχωρήση, ή έξοχότης σας. Δεν σάς άντελή- φθην...

—Κόμιε Τικελλί, είπε με τήν άρμονική φωνή του ο μαρκή- σιος, οδς συχαίρω έκ τόν προτηρη για τή μελλουσία έπι- τυχί α του έργου σας!... Θά έπιτόχη τόσο ώς μελοδράμα, ύ- σο κι' ώς σύνθεσιμα της άπαμηνής πατριωτικής συγκεν-

μελοδράματος. Η γλυκειά ά- περιόρητο τοδς θεατάς, και θρονιώδη χειροκροτήματα ύπο- δείχτηκαν τις πρώτες ύότες.

τρώσως μας!

Κατόπιν, ο μαρκήσιος γύρισε και καθήσε πάυι στην πολυθρόνα του, ενώ ο Τικελλίν αποσύρθηκε με μία νέα, βαθύτερη, ύπνωση.

Θα φανούν παράδοξα ίσως στους αναγνώστες μας, τα φιλοπαύρια αυτά λόγια του μυστηριώδους μαρκήσιου. Γιατί θα θυμόμαστε θέσται, ότι κανένας 'Ιταλός δεν τον έβλεπε με καλό μάτι...

"Ήθεραν ότι ένας αδελφός του, είχε τυφεκιστή απ' τους Αυστριακούς στην Καλαβρία. 'Αλλά, η διαγωγή του ίδιου ήταν έντελλος προδοτική: Σχετιζόταν στενά με τον Αυστριακό αντιβασιλέα στρατάρχη Ραδέτοκου. 'Ήταν επιστήσιος φίλος, πάρα πολλών Αυστριακών αξιωματούχων. Δεν έλειπε από καμιά συνάντηση ή δεξίωση, την οποία έδιναν οι κατακτητές της πατρίδας του.

Κι' έτσι, όλοι οι 'Ιταλοί πατριώτες τον λοξόβλεπαν και τον θεωρούσαν προδότη κι' άρνησιπατρι!

"Όσο, όλοι επίσης παραξενευόντουσαν για το έξηλο άλλοκοτο φαινόμενο: 'Ήταν δυνατόν αυτός ο μαρκήσιος Τζιόρτζιο 'Ασλίττα, ο τόσο κομψός, ο τόσο έλκυστικός κι' άρχοντικός, να είναι ένας άτιμος προδότης;... Μπορούσε ποτέ να κρούση την άμια το θλέμμα του εκείνου, το τόσο υπερήφανο, έξυμνο κι' ειλκιρικό;

"Ήταν σωστό σίνιγμα, ο αξιωματικός κι' αούτηρός έκείνος εούπατριδης, ο τόσο ζηλευτός απ' όλους για την άρρητοπλή του καλλονή και για την άμιογη κομψότητά του!

Μετά την άνασχόρηση του Τικελλίν, η Λουκιόλα κι' ο μαρκήσιος 'Ασλίττα έμειναν πάυι μόνοι.

—Τζιόρτζιο! το έλεπε εκείνη, με τρυφερότητα. 'Έτσι, πειά ή ώρα...

"Ο μαρκήσιος φίλησε τό χέρι της και τη δέικομε με θάσεια συγκίνηση:

—'Αγαπημένη μου, σ' έχω ριστώ!... Πόσα και πόσα δεν χρυσάω σε σένα!... Μ' άγα πιάς... Μοιά άφιρωσες άλη τι, ζωή σου!... Κι' άποφάσεις, πρός χάριν μου, να διακινδυνεύσης τά πάντα για την ελευθερία της άγαπημένης μου πατρίδας!... 'Ας είσαι ελλογημένη: 'Η 'Ιταλία ποτέ δεν θα έχρηση την άγνη βοήθειά σου, κι' έγώ θα προφέρω τό λατρευτό σου όνομα άς της τελευταία μου πνοή!

"Η Λουκιόλα άσκούσμένη, έγειρε στην άγκαλιά του.

—Μ' άγαπάς, Τζιόρτζιο; φιθύρισε.

—'Όπως λατρεύουν την Παργαία Παρθένο! της είπε ο μαρκήσιος. 'Ασλίττα, σφύγοντάς την με περιπάθεια στό στήθος του.

—Σ' εώχριστώ, άγαπημένη μου! Ξαναπιθύρισε η Λουκιόλα. Τά λόγια σου μ' έναρρουν στην άπόφαση μου. Καί τώρα, πήγαινε!... Βασίσα σε μένα!... Θα συμμορφωθώ πούτά, με όλες τις κρυφές οδηγίες σου!

—Μήπως έξέχασες τίποτε;

—'Όχι, Τζιόρτζιο... Τά θυμούμαι όλα!

—Πρόσεξε, μικρούλα μου!... Πρδ πάντων, μήν κάνης καμιά παράκαρη εκθήλωσι!... 'Αν δεν άκούσης τό συμφωνημένο σάν θημά μας, δεν θά...

—'Ένωσα σου, άγαπημένη μου! τον δέικομε καθουασαστικά η Λουκιόλα. Θά κυτάζω διαρκώς, έσένα, και μόνον όταν έσύ μου δώσης τό σημείο, θά...

Τη στιγμή όμως εκείνη, ένα χέρι άκούμπησε θιαια στόν έσω του μαρκήσιου, και μία φωνή—φανή ξερή και τραχειά—είπε:

—Καθόλου καλά δεν κάνετε, ν' αφήσετε άνοιχτή την πόρτα!... 'Υπάρουν αυτά που άκούετε!

"Ο μαρκήσιος γύρισε άπότομα...

Μπροστά του τώρα, στεκόταν ένας άνδρας άλλόκοτος μαζί και φριχτός: 'Ήταν ο κόμης Σάν-Πέτρο!

Ψηλόκαμος ο κόμης αυτός, λεπτός, με γκριζά μαλλιά, είχε μία πλατεία ούλη παλίας πληγής ανάμεσα στό αυτί και στό μέτωπό του, η οποία παρούσιζε άποτρόπαιο και φρικαλέο τό πρόσώπο του. Φαινόταν σάν πληγή από ζήρος και καθώς αυσιπαζόντουσαν έξ ατίας της οι μύες του προσώπου, τό στόμα του 'ισπρόβωνε λίγο και φαινόταν σάν να χαμογελοόυσε διαβολικά...

"Ο μαρκήσιος 'Ασλίττα έγινε κατάχλωμος!... Τό άμια του, έχε μαζευτή όλο στην καρδιά του!... 'Από φόβο άραγε, η από επένθειο πρός τό χέρι εκείνο, τί όποιο άκούμπησε άκόμα επάνω

στόν όμο του;

"Η Λουκιόλα τότε, ρίχτηκε ζωηρά ανάμεσα στους δύο άνδρες κι' έπνε στόν κόμητα:

—Τι έβλεπε και με ποιά δικαίωμα έβρίσκαθε εδώ, κύριε Σάν-Πέτρο;

Μία ούπασις σαρκαστικού μορφασμού, έκανε πιά διαβολική την ούλη και τό χαμόγελο των άπασιων χελιδών του κόμητα.

—Και με ποιά δικαίωμα θά μ' έμπόδιζε κανένας, να έφρικτωμαι εδώ; μούγκρισε.

—Με τό δικαίωμα πδ δικό μου! Ξεφάνισε άτέργα η Λουκιόλα. Σάς διώχνα απ' τό καμαρίνι μου, κόμη Σάν-Πέτρο!... Φόγετε!

—'Ήπιά!... 'Όποτε ο μαρκήσιος 'Ασλίττα, έχει άνάγκη διερμηνέων κι' αντιπροσώπων;... Και μάλιστα γυναικών;... Δεν έξρει ο ζιος να μου πη, αυτά τά προσβλητικά πράγματα;...

"Ο 'Ασλίττα έγινε πιά χλωμός, άσπροκίτρινος. Τά μάτια του πέτασαν φλόγες...

'Αλλά... γέλασε!... Πήρε την αίσθησή εκείνη προσβολή στό στήθος. Κ' είπε μαλακά, έξακολουθώντας να γέλαση:

—'Όχι δά, Λουκιόλα μου!... Μή φέρεσαι έτσι στόν κύριο κόμητα... Δεν έξρει, λοιπόν, ότι είπαι φίλος μας;

Φοβερδ πλήχνα φαρμακερό στήλετο ήταν για την καρδιά της, η άσυνθη ατή σάσις του άγαπημένου της. Τον κυτάζε κατάματα, με άγνια μαζί κι' άφνια. Τό όσω του θλέμμα όμως, θυθόσθε σιά μάτια της με τόση έπιμονή, ώστε άμέσως, γέλασε κι' αυτή, πήρε γαλήνιο ύφος κι' άποκρίθηκε:

—Συγχωρήστε την παραφορά μου, κύριε κόμη Σάν-Πέτρο!... 'Αλλά, βλέπετε, παράχηκα απ' την έσφικτή είσοδό σας, και...

Τα γενιά της όπιάου, άμιαση την γέλη νεκρής, άρήθησαν να προσιώ τον ν' άποτελειώσων τη φράση τους.

—Καλά!... Καλά!... Κατακαθάνω! είπε τότε με ύπουλο χαμόγελο ο κόμης. Διά έρωτευμένοι πάντοτε ταραζούνται, όταν ένας τρίτος αδιέκριτος διακόπτη την τρυφερή συνδιάλεξή τους...

—'Έχετε θεωρείο, κύριε κόμη; τον δέικομε γαλήνια, άλλα με ψυχρή άβρότητα, ο μαρκήσιος 'Ασλίττα.

—Νά πάρη ο διάβολος, δεν έχω! Ξεφάνισε με θάναση ασφορότητα ο Σάν-Πέτρο. Ζήησα έπίμοσα σήμερα, σέλωντας τον υπηρέτη μου στό ταμείο του βεδάτου δύο-τρεις φορές... Δυστυχώς όμως, αυτός ο ήλιθος Σαλδάν μού παρήγγειλε—με μεγάλη θλίψη μου—ότι δεν είχε ούτε μια αλληθεί να μου δώση!

—Τότε, εύραστήθητε να δέβθητε μία θεσι στό δικό μου θεωρείο! Ξανάπε ο μαρκήσιος 'Ασλίττα, με ύπόκλιση. Θά μου κάνετε μεγάλη τιμή!

—'Όποτε έχετε θεωρείο, έσεις;... 'Η τύχη λοιπόν, η μάλλον ο Σαλδάν, θά σας εύνη περισσότερο έσας! άποκρίθηκε ύπουλα ο κόμης.

—'Ήπιά! Έκανε αδιέφορα ο μαρκήσιος. 'Απλούστα φρονισά να λάθω τά μείρα μου πιά έγκαίρας ένύ, να ν' έξασφαλώσω θέσω!... Παρουσιάσθηκα στό ταμείο απ' τους πρώτους πρώτους!

Μιά φωνή άκούσθηκε στό διάδρομο, τη στιγμή εκείνη:

—'Η πρωταγωνίστρια στη σκηνή!

—'Αμέσως!... Πηγαινώ! φώναζε με την άρμονική φωνή της η Λουκιόλα.

Βιαστικά, ύστερα, έρριβε μία στερνή ματιά στόν καθρέφτη, έκρυψε τη νεκική χλωμάδα της με καινούγιο στράμα εφιασίδιου και έγήκε πεπατή έξω απ' τό καμαρίνι της, λέγοντας στους δύο άνδρες με προσποτή χαμόγελο:

—'Υπολογίζω, κύριοι, στό χειροκροτήματά σας!

—Θά σας έπισημήσουμε, όπως σας άξίζει! άποκρίθηκε με λαχτάρα κρυφή και μ' ύπόκλιση, ο κόμης Σάν-Πέτρο.

Οι δύο άνδρες έγυηκαν κι' έκείνοι στό διάδρομο και τράβηξαν πρδς τό θεωρείο του μαρκήσιου.

—Κύριε μαρκήσιε, ξέρετε ότι ποθώ να σας σκοτώσω; είπε έσφονικά ο Σάν-Πέτρο σπαματώντας.

—'Αλλόκοτος λίγο, αυτός ο πόθος σας; κύριε κόμη! περιωρίστηκε να πη ο 'Ασλίττα, σπαματώντας κι' αυτός. Και, για ποιά λόγο, παρακαλώ;

('Ακολουθεί!)

